

Tibbiyotning oliy maqsadi – inson salomatligiga erishishdir

0'zbekistonda sog'liqni saqlash

Здравоохранение Узбекистана

Газета 1995 йил октябрь ойидан чиқа бошлаган • @uzssgzt, uzss@yandex.ru • 2022 йил 23 июнь • №24 (1408)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ҚАРОРИ

АҲОЛИГА ТЕЗ ТИББИЙ ЁРДАМ КЎРСАТИШ ТИЗИМИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ТҮҒРИСИДА

Аҳолига тез ва шошилинч тиббий ёрдам қўрсатишни янада яхшилаш ва яқинлаштириши, шунингдек, 2022 йил 18 март куни ўтказилган Ўзбекистон Республикаси Президентининг соглиқни сақлаши соҳаси вакиллари билан “Тиббиётдаги ислоҳотлар – инсон қадри учун” мавзусидаги очиқ мулоқоти доирасида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаши мақсадида:

1. Республика тез тиббий ёрдам хизмати ходимлари ҳамда маҳсус автотранспорт воситалари (эҳтиёт қисмлар, ёқилғи-мойлаш материаллари ва бошқалар), дори воситалари ва сарфлаш материаллари, тиббий жиҳозлар таъминоти Марказнинг худудий филиаллари таркибига ўтказилади;

тез тиббий ёрдам хизмати ходимлари ҳамда маҳсус автотранспорт воситалари (эҳтиёт қисмлар, ёқилғи-мойлаш материаллари ва бошқалар), дори воситалари ва сарфлаш материаллари, тиббий жиҳозлар таъминоти Марказнинг худудий филиаллари таркибига ўтказилади;

2. Белгилансинки:
Марказ Коракалпогистон Республикаси, Тошкент шаҳри ва вилоятлардаги тез тиббий ёрдам фаолиятини республика бўйича мувофиқлаштиради ва назорат киласи;

тез тиббий ёрдам хизмати ходимлари ҳамда маҳсус автотранспорт воситалари (эҳтиёт қисмлар, ёқилғи-мойлаш материаллари ва бошқалар), дори воситалари ва сарфлаш материаллари, тиббий жиҳозлар таъминоти Марказнинг худудий филиаллари таркибига ўтказилади;

тизими фаолиятини таҳлиллар асосида бошқаради ва такомиллаштириш бўйича таклифлар киритади;

Соғлиқни сақлаш вазирлиги тизимидағи автохўжаликлар таркибидаги тез тиббий ёрдам автотранспорт воситалари Марказнинг худудий филиаллари таркибига ўтказилади;

тез тиббий ёрдам автотранспорт воситаларида ёқилғи-мойлаш материалларининг сарфи электрон дастур орқали назорат килинади.

3. Соғлиқни сақлаш вазирлиги (Б. Мусаев) бир ой муддатда Марказ ва унинг худудий филиаллари уставлари ва тузилмалари тасдиқласин. Бунда,

Марказ директорига, зарур ҳолларда, тасдиқланган тузилмаларга ходимларнинг чекланган умумий сони ва иш ҳаки фонди доирасида ўзгаришишлар кириши хукуки берилсин.

4. Соғлиқни сақлаш вазирлиги (Б. Мусаев) Молия вазирлиги (Т. Ишметов), Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги (Н.Хусанов) билан биргаликда соғлиқни сақлаш тизими ходимларнинг белгиланган умумий чекланган сони ҳамда давлат бюджетидан ажратилган маблағлар доирасида Марказ ва унинг худудий филиаллари, Республика шошилинч тиббий ёрдам илмий маркази ва унинг худудий филиаллари, марказий туман (шаҳар) шифохоналари ҳамда Соғлиқни сақлаш вазирлиги тизимидағи автохўжаликларнинг янгиланган штат нор-

мативларини ишлаб чиқсан ва 2022 йил 1 сентябрга қадар тасдиқласин.

5. Қуйидагилар:
Тез тиббий ёрдам сифатини яхшилаш ва аҳолига янада яқинлаштиришга оид чора-тадбирлар дастури (кейинги ўринларда – Дастур) 1-иловага мувофик;

Тез тиббий ёрдам хизматини ислоҳ қилишга қаратилган чора-тадбирларни амалга ошириш бўйича ишчи гурӯҳ (кейинги ўринларда – Ишчи гурӯҳ) таркиби 2-иловага мувофик;

Тез тиббий ёрдам тизимида мавжуд автотранспорт воситалари паркини босқичма-босқич янгилаш режаси 3-иловага мувофик тасдиқлансин.

Давоми 2-бетда ➔

МИЛЛАТ ТАҚДИРИГА ДАХЛДОРЛИК ҲИССИ

Жамиятимизда демократик қадриятларни қарор топтириши, фуқароларимизнинг ахборот соҳасидаги конституциявий ҳуқуқларини таъминлаши, дунёда ва мамлакатимизда содир бўлаётган ҳар қандай жараёнлар, воқеа-ҳодисалар ҳақида тезкор ва ҳақоний маълумотларни етказишда оммавий ахборот воситаларининг ўрни бекиёс.

Ахборотларнинг тез, самарали ва қулай усууда олишимиз, фойдаланишимиз замирида машакқатли, маъсъулиятли ва шарафли қасб эгалари – журналистларнинг фидокорона меҳнати ётибди. Шу сабабли оммавий ахборот воситаларининг жамият хаётидаги ўрни ва таъсири, фаолият самарадорлиги ва таъсири-чанлигини ошириш, уларнинг моддий-техник базаси, кадрлар салоҳиятини мустаҳкамлаш, соҳа ходимларининг меҳнатини ҳар томонлама рағбатлантириш Давлатимиз раҳбарининг ҳам доимий эътиборида бўлиб келмоқда. Президентимиз қаерга бормасинлар, албатта, у ерда журналист ва блогерлар билан мулоқот қиласидар. Уларга халқ дарди, миллат тақдирига даҳлдорлик ҳисси

билан яшайдиган фидойи қасб эгалари сифатида чексиз эҳтиром кўрсатилади. Айниқса, мамлакат ҳаётини ёритишида тиббиёт ходимлари билан ёнма-ён туриб бор билим ва маҳоратини аямаётган журналистлар меҳнати ҳам алоҳида эътирофга лойик. Чунки, тиббиётдек мураккаб бир соҳада қалам тебратиши ва унинг ҳар бир маъсъулиятини юракдан хис этиши учун журналистларда жасорат бўлиши керак. Том маънода тиббиётчи журналистлар мактаби ҳам шаклланиб бормоқда. Буни “Ўзбекистонда соглиқни сақлаш – Здравоохранение Узбекистана” газетасидаги жонкуяр ходимлари мисолида ҳам яққол кўриш мумкин. “Инсон қадри” тамоилии ўналишдаги тарғибот-тушунтириш ишларида оммавий ахборот фо-

талари ходимлари ҳам фаол иштирок этмоқда. Журналистларнинг бу йўналишдаги қасб малакаси ва маҳоратини оширишга қаратилган бир қатор лойиҳалар ҳаётга татбиқ этилиб, семинарлар ўтказилмоқда. Босма ва электрон нашрларда юртимизда замонавий тиббиёт, оналик ва болаликни химоя килиш, соғлом авлод туғилишига эришиш, тиббий маданиятни юксалтириш юзасидан амалга оширилаётган ишлар моҳияти ва аҳамиятини ўзида ифодалаган кўплаб материаллар чоп этилмоқда.

Кувонарли томони журналистлар аввал ахборот тарқатувчи ролини бажарган бўлса, айни пайтда ҳар бир ислоҳотга, ўзаришга даҳлор қасб эгалари қаторига кирди. Яна кўплаб нодавлат ОАВлар кўпаймоқда. Бу эса рақобат дегани. Рақобат бор жойда эса интилиши бўлади, иш сифати ошади ва соҳа ривожланади. Ҳозирги вақтда электрон оммавий ахборот воситалари, хусусан, Интернет журналистикаси ҳаётимизга тобора чуқур кириб бормоқда. Республикамизда фо-

лият юритаётган 1893 та оммавий ахборот воситаларини рўйхатдан ўтказишда барча жараёнлар инсон омилисиз, электрон шаклда амалга оширилаётгани бу йўлдаги яна бир муҳим қадам бўлганини қайд этиш зарур.

Азиз, оммавий ахборот воситалари ходимлари!

Сизларни қасб байрамингиз билан яна бир бор табриклиб, барчангизга сиҳат-саломатлик, баҳт-саодат, хонадонларингизга тинчлик-хотиржамлик, файзу барака тилаймиз. Масъулиятли ва шарафли ишларингизга омадлар ёр бўлсин!

Намозжон ТОЛИПОВ.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ҚАРОРИ

АХОЛИГА ТЕЗТИБИЙ ЁРДАМ КЎРСАТИШ ТИЗИМИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Давоми. Боши 1 бетда

6. Ишчи гурух (О.Фазилкаримов):
Дастурда белгиланган чора-тадбирлар ижросининг таҳлил килинишини;

Соғлиқни сақлаш вазирлиги тизимида мақбуллаштириладиган бўйлим ва ташкилотларнинг белгиланишини ҳамда мулкий, молиявий ва меҳнат муносабатлари белгиланган тартибда хал этилишини;

тез тиббий ёрдам хизмати бўйича аҳолига кулагай ва сифатли хизмат кўрсатилиши борасида чора-тадбирларнинг амалга оширилишини таъминласин.

7. Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги, Молия вазирлигининг тез тиббий ёрдам бўйича электрон автоматлаштирилган бошқарув тизимини Тошкент шаҳри тажрибаси асосида республиканинг бошқа худудларида 2023 йил 1 сентябрга қадар тўлиқ жорий килиш тўғрисидаги таклифи маъқулансин.

Бунда, 2022 йил 1 декабрга қадар Андижон, Жиззах, Самарқанд ва Сурхондарё вилоятлари, 2023 йил 1 сентябрга қадар Қарақалпоғистон Республикаси, Бухоро, Қашқадарё, Навоий, Наманган, Сирдарё, Тошкент, Фарғона ва Хоразм вилоятлари туман (шаҳар) ларида диспетчерлик хизматлари туғатилиб, Тошкент шаҳри тажрибаси асосида Марказнинг худудий филиаларида ягона “Call-марказ”лар фаолияти йўлга кўйилсин.

Белгилансинки, тез тиббий ёрдам бўйича электрон автоматлаштирилган бошқарув тизимини жорий этиш Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги хузуридаги Ахборот-коммуникация технологияларини ривожлантириш жамғармаси маблағлари хисобидан амалга оширилди.

8. Қўйидагилар:

Қарақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгashi Раиси, Тошкент шаҳри ва вилоятлар ҳокимлари – “Call-марказ”ларни ташкил этиш, жиҳозлаш ва уларнинг инфратузилмасини яратиш (электр, сув, юқори тезлиқдаги Интернет, телефон, радиоалоқаси ва бошқалар) ҳамда атрофни ободонлаштиришга;

Соғлиқни сақлаш вазири Б. А. Мусаев – “Call-марказ”ларни жиҳозлаш талабларини белгилаш, уларнинг хизмат кўрсатиш ҳажми ва юқори сифатини таъминлашга шахсан масъул этиб белгилансин.

9. Шундай тартиб ўрнатилсинки, унга мувоғик “Call-марказ”ларда:

чакиравларни қабул қилувчи ходимлар билан бирга шифокор ходимлардан иборат маҳсус тиббий маслаҳат хизмати фаолияти ташкил этилади;

раҳбар лавозимларига IT-парклардаги иқтидорли ёшлар орасидан муносаб номзодлар тайинланади;

сараплаш орқали бемор ахволи, қасаллик тури ва оғирлик даражасига қараб чақиравларга тегишли тиббий бри-

гадаларни йўналтириш тизими жорий этилади;

тез тиббий ёрдамнинг туман (шаҳар) ёки худуд чегарасидан катъи назар беморгача масофанинг яқинлигига қараб тиббий бригадани йўналтириш йўлга кўйилади.

10. Ишчи гурух (О.Фазилкаримов) жойларда тез ва шошилинч тиббий ёрдам хизмати фаолиятини такомиллаштириш бўйича қўйидагиларни назарда тутивчи чора-тадбирлар дастури амалга оширилишини таъминласин:

а) Марказ ва унинг худудий филиалларини 4-иловага мувоғик жойлаштириш, уларни замонавий бино ва иншотлар билан таъминлаш;

б) Марказнинг худудий филиаллари ва “Call-марказ”ларни жиҳозлаш, инфратузилмасини яратиш (сув, электр, алоқа, Интернет, локал тармок ва бошқалар);

в) тез тиббий ёрдам хизмати ходимларини ҳамда автотранспорт воситалари, эҳтиёт қисмлар, ёқилғи-мойлаш ва бошқа материаллар, дори воситалари, сарфлаш материаллари ва тиббий жиҳозлар таъминотини худудий филиалларга ўтказиш;

г) марказий туман (шаҳар) шифохоналари қабулхоналарини шошилинч хизмат кўрсатишга ва юқори технологик тиббий жиҳозларни ўрнатишга мослаштириш;

д) тез тиббий ёрдам автотранспорт воситаларига радиоалоқа воситалари ва GPS-трекерлар ўрнатиш;

е) тез тиббий ёрдам бригадаларини планшетлар билан таъминлаш;

ж) Марказнинг худудий филиалларида электрон автоматлаштирилган бошқарув тизимини Тошкент шаҳри тажрибаси асосида жорий этиш;

з) тез тиббий ёрдам автотранспорт воситаларида техник хизмат кўрсатиш, уларни ёқилғи-мойлаш материаллари билан таъминлашни аутсорсингга ўтказиш ҳамда электрон тизим орқали назорат қилишни ташкиллаштириш.

Қарақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, ҳалқ депутатлари вилоятлар ва Тошкент шаҳар Кенгашларига мазкур бандда назарда тутилган чора-тадбирлар натижадорлиги юзасидан 2022 йил 1 декабрга қадар ҳамда 2023 йил 1 сентябрга қадар мутасадди раҳбарлар ҳисоботини ёшлиши тавсия этилсин.

11. Соғлиқни сақлаш вазирлиги хузуридаги Республика шошилинч тиббий ёрдам ўқув-машғулот маркази Республика тез тиббий ёрдам маркази ходимларининг малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш мактаби (кейинги ўринларда – Мактаб) этиб қайта ташкил этилсин ва Марказ тасаррufига ўтказилсин.

Белгилансинки, Мактаб тез тиббий ёрдам хизмати ходимларининг малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш учун ажратилган Давлат бюджети маблағлари ва қонунчилик билан тақиқланмаган бошқа манбалар хисобидан молиялаштирилди.

12. Қарақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгashi, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларни Кадастр агентлиги (Ф.Пулатов) билан биргаликда 2022 йил якунига қадар 10 мингта кўчага ном бериш ишларини якунласин.

13. Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги (Ш.Шерматов) тез тиббий ёрдам хизматини ташкил этиш ва ракамлаштириш учун Ахборот-коммуникация технологияларини ривожлантириш жамғармаси маблағлари хисобидан камиди 85 миллиард сўм микдордаги маблағларни Соғлиқни сақлаш вазирлиги хузуридаги Тез тиббий ёрдамни ривожлантириш жамғармасига йўналтирилсин.

14. Соғлиқни сақлаш вазирлигининг Жаҳон банки шошилинч хизматларни ривожлантириш лойиҳаси доирасидан 5 миллион АҚШ доллари микдоридаги маблағларни тез ва шошилинч тиббий ёрдамни ракамлаштириш тадбирларига йўналтириш тўғрисидаги таклифига розилик берилсин.

15. Соғлиқни сақлаш муассасаларининг эскирган ва фойдаланимлаётган автотранспорт воситаларини кимошди савдоларида сотишдан тушган маблағлар тез тиббий ёрдам хизмати автопаркини янгилаш мақсадлари учун Соғлиқни сақлаш вазирлиги хузуридаги Тез тиббий ёрдамни ривожлантириш жамғармаси хисобрақамига йўналтирилсин.

16. Соғлиқни сақлаш вазирлигига тез тиббий ёрдам бўйича электрон автоматлаштирилган бошқарув ҳамда ягона ўқнироқларни қабул қилиш тизимларини республиканинг барча худудларида босқичма-босқич жорий этиш учун Тошкент шаҳрида мазкур тизимларни жорий қилишга жалб қилинган тизим интегратори билан тўғридан-тўғри шартнома тузишга руҳсат берилсин. Бунда, кўрсатилган хизмат тарифлари Молия вазирлиги, Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги ҳамда Монополияга қарши курашиб кўмитаси билан келишилган ҳолда Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан тасдиқланади.

17. Соғлиқни сақлаш вазирлиги (Б. Мусаев) 2022 йил якунига қадар мавжуд ўринлар ва штат бирликлари доирасидан:

марказий туман (шаҳар) шифохоналарининг шошилинч тиббий ёрдам бўйича маблағларидаги ўринлари педиатрия, терапия ва хирургия бўйимлари таркибига ўтказилиб, беморларни касалликнинг оғирлик даражаси бўйича саралайдиган (триаж) туну-кун ишлайдиган шошилинч қабул бўйимларини;

Республика шошилинч тиббий ёрдам илмий маркази, унинг худудий филиаллари ҳамда барча туманлараро кўшма шикастланишлар ва ўтқир кон-томир касалликлари марказларида шошилинч қабул бўйимларини;

Тошкент шаҳри Шайхонтохур туманидаги 1-сон, Яшнобод туманидаги

4-сон, Юнусобод туманидаги 7-сон шаҳар клиник шифохоналари ҳамда Учтепа туманидаги Тошкент шаҳар тез тиббий ёрдам клиник шифохонаси таркибида алоҳида юридик мақомга эга бўлмаган туманлараро қўшма шикастланишлар ва ўтқир кон-томир касалликлари марказларини ташкил этсин.

18. Марказ ва Республика шошилинч тиббий ёрдам илмий маркази, уларнинг худудий филиаллари ҳамда туманлараро кўшма шикастланишлар ва ўтқир кон-томир касалликлари марказларида давлат томонидан кафолатланган бепул тиббий хизмат турларидан ташқари хизматларни пуллик асосда ташкил этишга руҳсат берилсин.

19. Инвестициялар ва ташкил савдо вазирлиги (Ш. Вафаев), Молия вазирлиги (Т. Ишметов), Соғлиқни сақлаш вазирлиги (Б. Мусаев) янги ташкил этилаётган туманлараро қўшма шикастланишлар ва ўтқир кон-томир касалликлари марказларини жиҳозлаш учун Жаҳон банкининг “Ўзбекистонда COVID-19 коронавируси инфекциясига қарши курашиб бўйича шошилинч чораларни кўриши” лойиҳаси доирасидаги иктисолд қилинган маблағларни йўналтирилсин.

20. Соғлиқни сақлаш вазирлиги (Б. Мусаев):

Молия вазирлиги (Т.Ишметов), Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги (Н.Хусанов) билан биргаликда 2022 йил 1 сентябрга қадар шошилинч қабул бўйимларининг янгиланган штат нормативларини тасдиқласин;

Молия вазирлиги (Т.Ишметов) билан биргаликда 2022 йил 1 декабрга қадар марказий туман (шаҳар) шифохоналарининг ўринлар фондини ахоли сони ва касалликлар йўналишларидан келиб чиқиб қайта кўриб чиқсин.

21. Ўзбекистон Республикаси Президентининг айrim карорларига 5-иловага мувоғик кўшимча ва ўзгартириш киритилсин.

22. Соғлиқни сақлаш вазирлиги манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда икки ой муддатда қонунчилик хужжатларига ушбу қарордан келиб чиқадиган ўзгартириш ва кўшимчалар тўғрисидаги Вазирлар Махкамасига тақлифлар киритсин.

23. Мазкур қарорнинг ижросини самарали ташкил қилишга масъул ва шахсий жавобгар этиб соғлиқни сақлаш вазири Б. А. Мусаев белгилансин.

24. Қарорнинг ўз вақтида ва самарали ижро этилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Баш вазири А. Н. Арипов ва Ўзбекистон Республикаси Президенти маслаҳатчisinинг биринчи ўринbosари Л.Н.Тўйчиев зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикаси
Президенти Ш. МИРЗИЁЕВ**

Тошкент шаҳри,
2022 йил 16 июнъ

• Ташриф: Эътибор ва ғамхўрлик”•

ОНА ВА БОЛА САЛОМАТЛИГИ ЭЪТИБОРДА

Президент Шавкат Мирзиёев 17 июнь куни Болалар гематологияси, онкологияси ва клиник иммунологияси маркази фаолияти билан танишиди

Давлатимиз раҳбари бу муассасанинг эски биносини ўтган йили 14 майда бориб кўрган эди. У пайтда шифохона Республика гематология маркази бўлиб, каттапарга ҳам, болаларга ҳам бир жойда хизмат кўрсатади. Дори таъминоти етарли бўлмагани, химия терапия усуслари йўлга кўйилмагани сабабли даволанини са- марадорлиги 30 фойздан ошмасди.

Бинодаги шароитлар ҳам ачинарли эди. Бир хонада 3-4 бемор ётар, санинтар хоналар умумий эди. Овқат учун ҳар бир bemorga кунига 11 минг сўм ажратилган холос. Лаборатор таҳлиларнинг ярми хусусий клиникаларда ўтказиларди. Шундан сўнг, бу ерда кўрилганлар, ота-оналар ва мутахассислар билан мулоқотлар асосида, Президентимиз 2021 йил 27 май куни “Аҳолига гематология ва онкология хизматларини кўрсатиш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида” карор қабул қилди. Унга мувофиқ, болалар гематологияси ва онкологияси соҳаси катталар шифохонасидан ажратилиб, алоҳида марказга айлантирилди. Бу муассаса учун Тошкент шаҳри Чилонзор тумани Арнасой кўчасида курилган янги бино берилди ва жорий йил январдан иш бошлади. Давлатимиз раҳбари бу ердаги шароитлар билан яқиндан танишиди.

Янги марказда ўринлар сони олдинги 85 тадан 160 тага етказилган. Бемор бола ва унинг ота-онаси учун алоҳида шарт-шароитлар яратилган. Бугунги кунда 101 нафар бола даволанмоқда. 130 дан ортиқ шифокор, жумладан, 38 нафар илмий ходим ва юзлаб ҳамширалар уларга қалб кўрини бағишлиамоқда. Болалар онкогематологияси, гематология, онкология, реанимация, гемодиализ ва плазмоферез бўлимлари, стационар ва маслаҳат поликлиникинди замонавий жиҳозланган. Бу йил аввалгиларига қўшимча 14 турдаги асбоб-ускуна келтириб ўрнатилди. Дори воситалари билан таъминлаш даражаси ҳам яхшиланди. Масалан, 2016 йилда бунинг учун 2 миллиард 800 миллион сўм маблағ ажратилган бўлса, хозир бу мидор қарийб 60 баравар оширилиб, 170 миллиард сўмга етди. 91 турдаги онкогематологик дори воситалари давлат

хисобидан бепул берилмоқда. Чет эллик консультантлар жалб этилиб, даволаш ва диагностика стандартлари янгилаудан. Жумладан, ўзак хужайралари трансплантацияси сони ошди. Яна бир муҳим жиҳати, молекуляр генетика, иммуногистохимия каби мурракаб ташхислар шу ернинг ўзида йўлга кўйилди. Илгари бунинг учун намуналар Хиндистон, Туркия, Россия каби давлатларга текшириш учун юборилар эди. Болаларнинг даволаниши билан бирга таълим-тарбияси ҳам эътиборда. Бу ерда “Замин” фонди томонидан 40 ўринли мактаб ва 30 ўринли боғча ташкил этилган. “Меҳрли мактаб” ва “Илк қадам” номли ушбу гўшаларда болалар билим олиб, қизиқарли машғулотларни ўрганмоқда.

Президентимиз марказда даволанаётган болалар ва уларнинг оналирига далда берди.

— Ёнингизга яна келишдан мақсадим – сизларга куч берииш, умидни икки карра кўпайтиши. Бу ҳаммамизга синов. Биз давлат бўлиб, ақлимизни, кучимизни ишига солиб, бу касалликларни енгизимиз керак. Ота-оналарга кўмак бериб, болаларнинг дардига малҳам бўлиб, уларни согайтишишимиз зарур, — деди Шавкат Мирзиёев.

Президентимиз болаларнинг орзу-истакларини кўллаб-қувватлади, тезрок согайиб, яхши ўқишиларини тилади. Шу ерда Болалар гематологияси, онкологияси ва клиник иммунологияси маркази ташрифи чоғида оналик ва болаликни ҳимоя қилиш масалалари бўйича видеоселектор йиғилиши ўтказилди. Мамлакатимиз аҳолисининг 20 миллионини болалар ва туғиши ёшидаги аёллар ташкил этади. Уларнинг саломатлигини алоҳида эътиборга олиш мақсадида шу йилдан барча туман ва шаҳарлардаги кўп тармоқли поликлиникаларда болалар бўлими ташкил этилди. Куну тун ишлайдиган педиатр шошилинич постлари ва болалар реанимация бўлимлари қайта тикланди.

— Бу соҳа юртимида янги

тизим. Энди уни ҳудудий шифохоналардаги шундай бўлимлар билан боғлаб, касалликларни эрта аниқлаш зарур. Қуйи погонада скринингни кенгайтириб, «касалликдан олдин юриши» керак, — деди Президент.

Ушбу марказ негизида илмни ривожлантириш муҳимилиги таъкидланди.

— Бинода шароит бор, муваффақият йўқ. Муваффақият имда! Шунинг учун бу ер касаллик омилларидан тортиб, самарали даволаш услугларигача ўрганиши бўйича илмий марказ бўлиши керак. Вилоятлардаги тиббиёт ходимлари келиб, малака оширасин, — деди давлатимиз раҳбари.

Бу соҳа юксак ривожланган Германия тажрибаси асосида даволаш протоколини янгилаш, мутахассислар жалб этиш бўйича кўрсатмалар берилди. Президентимизнинг Болалар гематологияси, онкологияси ва клиник иммунологияси маркази ташрифи чоғида оналик ва болаликни ҳимоя қилиш масалалари бўйича видеоселектор йиғилиши ўтказилди. Мамлакатимиз аҳолисининг 20 миллионини болалар ва туғиши ёшидаги аёллар ташкил этади. Уларнинг саломатлигини алоҳида эътиборга олиш мақсадида шу йилдан барча туман ва шаҳарлардаги кўп тармоқли поликлиникаларда болалар бўлими ташкил этилди.

Куну тун ишлайдиган педиатр шошилинич постлари ва болалар реанимация бўлимлари қайта тикланди.

Туғруқ комплекси ва перинатал марказлар, аёллар маслаҳатхоналари томонидан

йилига 850 минг нафар ҳомиладорларга малакали тиббий хизматлар кўрсатилмоқда. Барча марказий поликлиникаларда “ОНКО-назорат” хоналари ташкил этилиб, 35 ёшдан ошган аёллар ҳар йили скрининг текширувидан ўтказилмоқда. Бу аёлларда саратон касалликларни эрта аниқлаш имкониятини 10 баробарга ошириди. Бу ишлар натижасида сўнгти олти йилда оналар ўлими интенсив кўрсаткичи 21 фойздан 15 фойзга, гўдаклар ўлими 11 фойздан 8 фойзга камайган. Лекин битта шундай ҳолат ҳам жамиятимиз учун катта фожия. Шу боис йиғилишда оналар ва болалар соғлиғини мустаҳкамлаш, касалликларнинг олдини олиш масалалари муҳокама қилинди.

Бугунги кунда республикамиз бўйича атиги 16 та шифохонада асоратли ҳомиладорликка ихтисослаштирилган ёрдам кўрсатилмоқда. Шу боис 46 та туман ва шаҳардаги туғруқ мажмуаларида зарур шароитлар яратиб, туманлараро перинатал марказга олдини олиш бўйича генетик тадқиқотлар олиб бориш, бехатар оналини таъминлаш каби жуда муҳим вазифаларга ихтисослашади.

Йигилишида соҳа мутасаддилари, шифокорлар, ҳокимлар сўзга чиқиб, тақлиф ва мулоҳазаларини билдириди. Вилоят ҳокимлари онкология ва гематология хизматларини ривожлантириши, оналик ва болаликни ҳимоя қилиши чоралари бўйича худуд ҳалқига мурожсаат қилиши белгиланди.

ЎЗА

“ЎЗБЕКИСТОН ТИББИЁТИ – ИНСОН ҚАДРИ УЧУН”

ХОРАЗМ ВИЛОЯТИ

ЮЗЛАБ ТАҚДИРЛАРНИ ЎЗГАРТИРГАН КУН

Дунёда ҳар ким баҳтли яшаига ҳақли. Аммо оғир хасталиклардан азият чекаётган, вужуди оғриқлардан азоблананаётган инсонга қувончу шодлик татирмиди?!

Бугун бу ерга асосан Бикки тоифа кишилар жам бўлган. Бири беморлар бўлса, бошқаси – оқ ҳалатли нажоткорлар. Дардмандларни қийнаётган муаммолар аник: оғир, сурункали ёки түгма қасалликлардан тезроқ ҳалос бўлиш учун уларга давлат кўмаги, малакали мутахассислар тавсиялари ва юқори технологик жарроҳлик муолажалари зарур. Минг километр йўл босиб Тошкентдан Хоразмга келган шифокорлар эса имкон қадар кўпроқ беморларга нафи тегишидан умидвор. Соғликни саклаш вазирилиги томонидан воҳада ўтказилаётган соғломлаштириш акцияси шундай эзгу мақсадлар рўёби учун кенг йўл очмоқда. Акциянинг яна бир муҳим куни. Вилоятнинг Янгибозор туманида шу ҳудуд ва унга ёндош туманларда истиқомат қилувчи беморлар учун сайёр тиббий қабул ташкил этилди.

Соғликни саклаш вазири Беҳзод Мусаев бошчилигидаги тизим мутасаддилари, Республика ихтисослаштирилган тиббий марказлари, пойтахтдаги етакчи шифохоналар, тиббий олий ўкув юртларининг энг малакали мутахассислари – жами 150 нафардан зиёд гурух фуқароларни қабул килиб, улар билан мулоқот ўтказди. Жараён беморларга қулав бўлиши учун сайёр тиббий қабул манзили кираверишiga маҳаллий тиббий ходимларидан иборат бригада жойлаштирилди. Уларнинг ва-

давлат ҳисобидан даволаниш учун йўлланмалар расмийлаштирилди. Масалан, Янгибозор туманида яшовчи 68 ёшли Мунаввар Жуманиёзова ҳам бу ерга дард билан келган. Онахон икки йилдирки, юрак соҳасидаги оғриқлардан азият чекади. Томирларида хосил бўлган тромб қон босими тез-тез кўтарилиб кетишига сабаб бўлаётганди. Вазир Мунаввар аянинг мурожа-

зифаси бу ерга келувчи беморларни рўйхатга олиб, электрон тарзда тор соҳа мутахассислари кўригига йўналтиришдан иборат. Боф ичкарисидаги махсус бўлмалардан эса пойтахтдан ташриф буорган тор соҳа мутахассислари ўрин эгаллади. Уларнинг ilk вазифаси — беморларни тиббий ёрдамга муҳтожлик даржасига кўра таснифлаш. Бу кўрсатиладиган тиббий хизмат

саклаш бошқармаси тизимида 170 та тиббиёт муассасаси филията кўрсатмоқда. Шундан 13 таси кўп тармоқли марказий поликлиника, 71 таси оиласи тармоқли поликлиника, 26 таси оиласи тармоқли шифокор пунктидир.

Бинобарин, 29 та стационар даволаш муссасаси аҳоли хизматида. Вилоят болалар кўп тармоқли тиббиёт маркази, вилоят болалар стоматология поликлиникаси ҳамда 11 та туман тиббиёт бирлашмасининг болалар бўлимлари кичик ёшли беморлар саломатлигини тиклашга масъул. Уларда тиббий хизмат сифати ва қамрови йил сайин ошиб бораётгани, албатта, ижобий ҳолат. Лекин тизимда ҳали ўз ечимини кутаётган масалалар ҳам кам эмас. Хусусан, Хоразм вилояти Оролбўй минтақаси ҳудудида жойлашгани боис воҳадаги экологик муаммолар аҳоли саломатлигига ўз салбий таъсирини кўрсатмай қолмаяпти. Бугун мазкур вилоядта яшовчilarнинг 25,2 фоизи сурункали қасалликлар билан диспансер назоратида туради. Бу кўрсаткич 2021 йилда 28,6 фоиз, 2020 йилда 29,8 фоиз ва 2019 йилда 31,8 фоизни ташкил қилганини хисобга олсан, пасайиш динамикаси қайд этилаётгани эътиборга молик жиҳат. Аммо юртимизда тиббий муассасалари моддий-техник базаси мустаҳкамланб, кадрлар салоҳияти оширилётган, замонавий илм-фан ютуқлари ва инновацион ёндашувлар, илғор технологиялар соҳага кенг татбиқ этилаётган бир пайтда бу натижалардан қониқиши хосил килиб бўлмайди. Шундан келиб чиқиб, акция давомида бундай ўткир муаммоларни тизимли ва манзилли ҳал этиш чоралари кўрилмокда. Жумладан, бирламчи тиббий-санитария муассасалари фаолиятини яхшилаш, олис ва чегара туманлар аҳолисининг соҳага доир муаммоларига ижобий ечим тошиляпти.

Хоразмдаги сайёр тиббий қабуллар бу борада яна бир муҳим амалий қадам бўлди.

Зафар Собировнинг хасталиги эса оёқларида. Тизза бўғимларидағи оғриқлар туфайли бир неча йилдирки, кўлтиқтаёқда юришга мажбур. Шифокорлар унда давлат ҳисобидан юқори техно-

ҳажмини туман, вилоят ва Республика миқёсида белгилаб олиш учун зарур.

Ўтрада эса вазиримиз Беҳзод Мусаев аҳоли мурожаатларига қулок тутди. Уларнинг муаммоли масалаларини жойида ҳал этиш чораларини кўрди. Мурожаатларнинг бир қисми эса вазирлик ва тиббиёт муассасалари мутасаддиларининг назоратига олинди. Қолаверса, мураккаб жарроҳлик амалиётлари талаб этиладиган, бироқ даволанишга имкони йўқ бир гурух аҳоли вакилларига шу ернинг ўзида

“ЎЗБЕКИСТОН ТИББИЁТИ – ИНСОН ҚАДРИ УЧУН”

ДАРД БИЛАН КЕЛИБ, ҚУВОНЧ БИЛАН ҚАЙТАПМИЗ

С Давоми. Боши 4-бетда

Хасталик — оғир синов. Чорасизлик эса ундан-да оғир дард! Бироқ давлатимиз ҳар қандай вазиятта ҳам фуқароларни ёлгизлатиб қўяётганий йўқ! Айниқса, оғир касалликлардан азият чекаётган, бироқ даволанишига имкон тополмаётган юрдошлиримизга биринчи навбатда қўмак берши чоралари кўрилмоқда.

Аммо халқимизнинг тиббиётдан тўлақонли рози бўлиши учун ҳали қатор янгиланишларга эҳтиёж бор. Яъни соғлиқни сақлаш соҳаси чинакам халқчил тизимга айланиши учун оғир аҳволдаги одамлар узок йўқ босиб, узун навбатларда туриб, малакали мутахассислар қабулига келиши эмас, тажрибали тиббиёт мутахассисларининг ўзи эҳтиёжманд беморлар хузурига бориб, уларни дардан халос этиши зарур! Давлатимиз раҳбарининг тиббиёт ходимлари билан бўлиб ўтган очик мулоқотидан сўнг Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан Қашқадарё, Наманган, Сурхондарё, Фарғона, Бухоро ва Тошкент вилоятларида ўтказилган соғломлаштириш акциялари бу борадаги эзгу ишларнинг бошланиши бўлди. Энди эса ушбу самарали механизм бошқа ҳудудларда ҳаётга татбиқ этиляпти. Мана, вазирлик марказий аппарати жамоаси, ихтинослаштирилган марказлар мутахассислари ва тиббиёт олий ўқув юрглари профессор-шифокорлари, жами

лингандар оғирлик даражаси бўйича таснифланиб, юқори технологик амалиётларга мухтож тоифа давлат тиббиёт сугуртаси жамғармаси маблағлари ҳисобидан операцияга тавсия этилди. Акция доирасида Хоразм вилояти кўп тармоқли тиббиёт марказида юқори технологик операцияларни бошдан ўтказган, шу билан бирга, мураккаб жарроҳлик муолажасига ҳозирланётган бир гурух беморлар билан сұхбатлашиб, уларнинг дил сўзларини ёзиб олдик.

“ЭНДИ БОШҚА ОТАЛАР КАБИ БОЛАЛАРИМНИ БЕМАЛОЛ ОПИЧЛАБ ЮРА ОЛАМАН...”

Исобек Ҳайитбоев –Гурлан туманидан. Ўттиз олти ёшда. Кейинги йилларда бўғимларида оғриклар кучайиб, бир оёғи иккинчисидан 4 сантиметр қисқариб, юришга қийналиб қолгач, шифокорларга мурожаат килган. Мутахассислар унга чап томонлама дисплазтик коксартроз хасталиги ташхисини

кўйди. Чаноқ-сон бўғимида эндопротезлаш операциясини ўтказиш тавсия этилди.

– Бу мураккаб амалиёт ҳисобланар экан, – дейди бемор. – Қолаверса, унинг сарф-харажатлари жуда қимматга тушаркан. Бунинг устига, пойтахтга бориб операция қилдириши кераклигини айтишиди. Очиги, шунча маблагни қаердан топишими билмай, тузалишидан умидимни узган эдим.

лишга карор қилишди. Амалиёт давлат ҳисобидан ўтказилар экан. Эртага – операция. Қўли енгил шифокорларимизнинг билим ва маҳоратидан кўнглим тўқ. Қизим согайиши учун кўп заҳмат чекдик. Давлат дардимизни эшитди, бизга ёрдам қўлини чўзди. Шундай синовли кунларда ёлғизлатиб қўймагани учун шифокорларимиздан ҳам жуда миннатдормиз...

“ТИББИЁТ ХАЛҚА ЯҚИНЛАШАЁТГАНИ ШУ, БОЛАМ...”

Эндинина 12 ёшни қарши олган Беҳзоджон Исмоилов гўдаклигига раВит касаллиги билан оғриган. Шундан сўнг унда мазкур хасталик асорати ўлароқ қўқрак қафаси гирдобсимон деформацияси шаклланган. Шифокорлар уни жарроҳлик амалиётига олиб кириш учун тайёргарлик кўрар экан, болакайнинг бувисини сұхбатга тортдик.

– Набирамда бу хасталик ривожланаштирилганни билмаган эдик, – дейди онаҳон.

– Сўнгги пайтларда тез-тез толиқадиган, нафаси қисадиган бўлиб қолганди. Аммо бу аломатларга жиҳдий эътибор қаратмаган эканмиз. Яқинда шифокорлар “хона-донбай” ўрганишлар чоғида уйимизга борганида, унда жиҳдий касаллик борлиги, тезкор муолажалар зарурлигидан хабар топдик. Дўхтирилар Хоразмда соғломлаштириши акцияси ўтказилаётгани, набирамни текинга даволашларини айтишгач, шу ерга келдик. Мана, операцияга олиб киришитти болагинамни. Уни Тошкентдан келган профессорлар даволашини эшитиб, янайам хотиржам бўлдим. Биз соглигимизга етарили эътибор қилиб, шифокорлар хузурига ўз вақтида бора олмасак ҳам, уларнинг ўзлари беморлар олдига келиб, дардимизга малҳам бўляпти. Тиббиёт халқа яқинлашаётгани шу-да, болам...

Давоми 6-бетда

150 нафардан ортиқ етакчи мутахассислар шу кунларда юртимизнинг яна бир олис манзили – Хоразм вилоятида бўлишди. Бу ерда бошланган соғломлаштириш акцияси орқали, аввало, маҳаллий аҳолини чукурлаштирилган тиббий кўриқдан ўтказиш, уларда аниқланган касалликлар бўйича ҳудудлар кесимида беморлар рўйхати шакллантирилди. Шундан сўнг, хасталика ча-

Шундай кунларда Тошкентдан келган малакали шифокорлар маҳаллаларда ўрганишлар ўтказиб, мени ҳам давлат ҳисобидан операция қилинадиган беморлар рўйхатига қўшибди. Аввалига шонгум келмади. Лекин ҳаммаси жуда тез содир бўлди. Кечанинг ўзидаёт вилоят тармоқли тиббиёт марказида Республика ихтинослаштирилган травматология ва ортопедия илмий-амалий тиббиёт маркази мутахассислари бошчилигида чап оёғимга эндопротез ўрнатишиди. Мана, ҳозир аҳволим яхши. Дўхтириларнинг айтишича, бир неча кун ўтиб бемалол юра оламан. Шу дамларда тезроқ ўйга қайтиши ҳақида ўйлаётман. Энди жаражеси фарзандларим согиниб қуҷогимга талпинганида, етти мучаси сог бошқа оталар каби уларни бемалол опичлаб юра олишини тасаввур қилсан, юрагим ҳаприқиб кетяпти.

“ЎЗБЕКИСТОН ТИББИЁТИ – ИНСОН ҚАДРИ УЧУН”

ХЕЧ БИР БЕМОР УМИДСИЗ ҚАЙТМАДИ

Охири. Боши 4 ва 5 бетларда

Баъзан бетоб инсоннинг оғир хасталикдан ҳалос бўлиб, тезроқ оёққа туриши учун дори-дармон ва тиббий муолажаларнинг ўзи етарли эмас. Аввало, ишонч мухим! Қолаверса, шифокорларнинг ширин сўзи, меҳр ва эътибори дардманод одамга катта далда, бўлмоқда.

Пойтахтдаги етакчи тиббиёт мутахассислари эса Хоразмга фақат шу мақсаднигина кўзлаб келмаган. Асосий миссия Президентимизнинг соғлиқни саклаш тизими олдига кўйган талабини адо этиш, яъни тиббий хизматни ҳалққа янада яқинлаштиришдан иборат. Шу кунларда Хоразм вилоятида яшовчи қўплад беморлар буни ўз ҳаётида яққол хис қўлмоқда. Чунки Соғлиқни саклаш вазирлиги томонидан худудда ўтказилаётган соғломлаштириш акцияси доирасида тизим мутасаддилари, республика ихтисослаштирилган тиббиёт марказлари, Тошкентдаги етакчи шифофоналар, тиббиёт олий ўқув юртлари шифокорларидан таркиб топган гурӯх чекка ва олис маҳаллалар, ҳатто хонадонларгача кириб бормоқда.

Навбатдаги манзил – Хонқа тумани. Бу ерда ташкил этилган сайёр тиббий қабулга нафакат шу худуд, балки кўшни Янгиарик, Бофот ва Урганч туманлари аҳолиси ҳам келди. Уларнинг ҳар бири соғайишдан умидвор. Давлатнинг кўммагига муҳтож. Сайёр қабул иштирокчилари дастлаб рўйхатга олиниб, электрон тарзда тор соҳа мутахассислари кўригига ўналтирилди. Шундан сўнг улар беморлик даражасига кўра таснифланиб, курсатиладиган тиббий хизмат ҳажми туман, вилоята республика миқёсида белгилаб олинди. Муаммоли масалалари бор фуқароларни эса Соғлиқни саклаш вазирлиги мутасаддилари қабул килиб, мурононларига тезкор ечим топиш

чораларини кўрди. Мураккаб жарроҳлик амалиётлари талаб этиладиган, бироқ даволанишга имкони ўйқ аҳоли вакилларига шу жойнинг ўзида давлат хисобидан даволаниш учун ўйламалар расмийлаштирилди. Масалан, сайёр тиббий қабул бошланганидан кўп ўтмай Бофот туманилик бемор, эллик ёшли Арслон Худайбергановни тиббий текширудан ўтказган шифокорлар унда гемоглабин миқдори кескин пасайиб кетганини аниқлади. Бундай шароитда ҳар дақиқа қадрли. Шу боис мутахассислар бу ерга дархол тез тиббий ёрдам машинасини чакириб, Арслон акани шифофонага олиб кетди.

Дилфуз Султонова – Хонқа

гарбандининг тўққиз йиллик дарди эзиб кўйган. Тошкентда керакли муолажаларни олишга эса моддий имконияти етмайди. Сайёр тиббий қабулда шифокорлар унинг мурожатига кўлок тутди. Севинчой пойтахтдаги Болалар миллий тиббиёт марказида давлат ҳисобидан даволанадиган бўлди.

“Хавотир олманг, қизингизни тузатамиз, ҳали чопқиллаб юриб кетади” деган сўзлардан кейин муштипар она-

тахтда давлат хисобидан алмаштирилиши белгиланди.

Янгиарик туманилик Гулшан Жуманиёзова эса бу ерга қўлтиқтаёқ ёрдамида кириб келди. Шифокорлар беморнинг икки тизза бўғимида ҳаракатлари кескин чекланганини аниқлашди. Унда зудлик билан эндопротезлаш амалиётини ўтказиш зарур. Мутасаддилар Гулшанни Республика ихтисослаштирилган травматология ва ортопедия

туманидан. Тўққиз ёшли қизалогини кўтариб олган. Кўзларида мунг. Чунки фарзанди Севинчой – оғир хаста. Ўнг томонлама гидроцифалия касаллиги билан туғилган. Юролмайди, эркин ҳаракатланишга ожиз. Мехрибон онани эса жи-

нинг кўзларидан севинч ёшлари сизди.

Яна бир бемор – Азизбек Норбоев 23 ёнда. II гурӯх ногирони. Туғилганидан бўён кўзлари хаста. Дунёни ёрқин рангларда кўра олмайди. Акция давомида унинг ҳам дар-

дига дармон топилди. Азизбекнинг кўз гавҳари юқори технологик операция орқали пой- қилди.

Сайёр тиббий қабулда бошка юзлаб беморлар билан ҳам мулоқот ўтказилиб, уларнинг саломатлигини тиклаш билан боғлиқ муаммоли масалаларига жойида амалий ечим топилди.

БЕМОРЛАР ХОНАДОНИДА БЎЛИШДИ

Халқимиз соғлиқни саклаши соҳасидан тўлақонли рози бўлиши учун малакали тиббий хизмат аҳолига яқинлашишигина эмас, балки ҳар бир бемор хонадонига кириб бориши зарур!

Ҳозир жойларда айнан шундай самарали тизимни шакллантиришга киришилган. Бунинг учун аввало, маҳаллабай, хонадонбай ўрганишлар асосида касалликлар баланси яратилиб, аҳоли вакиллари мамлакатимизнинг етакчи шифокорлари томонидан чукурлаштирилган тиббий кўриқдан ўтказилмоқда. Оғир хасталикка чалинган, юқори технологик операцияга муҳтож, аммо даволанишга имкон топа олмаётган

эҳтиёжманд юртдошларимиз эса давлатимиз кўмагида саломатлигини тиклашга муваффақ бўляпти. Соғлиқни саклаш вазирлиги томонидан Хоразм вилоятида ўтказилаётган соғломлаштириш акциясидан кўзланган мақсад ҳам шу! Хусусан, вазирлик ходимлари, Республика ихтисослаштирилган тиббиёт марказлари, пойтахтдаги етакчи даволаш муассасалари шифокорлари ҳамда соҳа учун кадрлар тайёрловчи олий ўқув

юртлари олимларидан иборат гурӯх акция доирасида вилоятнинг Кўшкўпир туманида бўлди. Беш юз эллик қатновга мўлжалланган туман кўп тармоқли марказий поликлиникаси беморлар билан гавжум. Тошкентдан келган мутахассислар маҳаллий шифокорлар кўмагида аҳоли вакилларини чукурлаштирилган тиббий кўриқдан ўтказди. Хасталик аниқланганларнинг бир гурӯхига шу ернинг ўзида зарур тиббий ёрдам кўрсатилиб, тегишили муолажалар буюрилган бўлса, ахволи оғир, мураккаб операцияларга муҳтож бошқа тоифа эҳтиёжманд беморларни вилоят, республика

тиббиёт муассасаларида давлат ҳисобидан бепул даволаш чоралари кўриляпти. Яна бир эътиборли жиҳати, акция доирасидаги чукурлаштирилган тиббий кўриқлар турли хавфли хасталиклар туфайли тўшакка михланиб қолган юртдошларимизни ҳам четлаб ўтаётгани ўйқ.

Давоми 7-бетда ➤

“ЎЗБЕКИСТОН ТИББИЁТИ – ИНСОН ҚАДРИ УЧУН”

ХОРАЗМ ВИЛОЯТИ

БЕМОРЛАР ХОНАДОНИДА БЎЛИШДИ

Охири. Боши 4, 5 ва 6-бетларда

Рустам Раҳимов – Кўшкўпирнинг Баҳористон маҳалласидан. 37 ёшда. Олти йилдирки, жигар церрози халталигидан азият чекади. Дард билан курашиб, ахволи анча ёмонлашган. Маҳаллий шифохоналарда режали муолажалар олиб келаётган бўлса-да, пойттахтнинг етакчи тиббиёт муассасаларида даволаниш учун оиласий шароити тўғри келмайди.

Софломлаштириш акцияси доирасида Тошкентдан Хоразмга келган тажрибали мутахассислар орасида

Вирусология илмий-текшириш институти шифокорлари ҳам бор. Улар Кўшкўпирдаги чукурлаштирилган тиббий кўрикларни якунлаб, Рустамжоннинг хонадонида ҳам бўлди. Бемор тиббий текширувдан ўтказилгач, мазкур шифо маскани клиникасида даволанадиган бўлди.

Шу маҳаллада яшовчи ўн тўккиз ёшли Отабек Ёқуббоеvга зўрайиб борувчи мушаклар дистрофияси касаллиги ташхиси қўйилган. Икки ёшидан бўён мустақил юришга кийналаб келаётган bemor хозир бутунлай тўшакка михла-

ниб қолган. Шифокорлар Отабекнинг саломатлигини кўздан кечириб, унинг тезроқ согайиши учун керакли чора-ларни кўрадиган бўлишиди.

Кўшкўпирлик Комилjon Тўраев ҳам оғир хасталик асоратларидан тезроқ ҳалос бўлиш умидида. П гурух ногирони бўлган 67 ёшли бемор 2014 ва 2015 йилларда кетма-кет икки бор инсульт хасталигини бошдан кечиргач, соғлигини ўйқотди. Хо-

дан кечирди, тегиши тиббий текширувларни амалга ошириб, керакли тавсияларни берди.

Шу билан бирга, Комилjon аканинг қандли диабет касаллигидан азият чекиб келаётган рафиқаси Розика аянинг саломатлиги ҳам Тошкентдан келган шифокорлар назоратига олинди.

Холоса ўрнида айтиши жеизки, бу каби эзгу мақсадлар замерида инсон саломатлиги ва қадри мујассам экан, бундай кенг аудаториядаги саломатлик акцияларининг нуфузи янада ошиб бораверади.

@ssvuz

зир юришга кийналади. Тажрибали шифокорлар ота-

хоннинг хонадонига келгач, унинг касаллик тарихини кўз-

Дил изҳори ҚАЛБАГИ ТАШАККУРИМИЗ СИЗГА

Авваломбор, мамлакатимиздаги она ва болалар саломатлиги йўлида қайгураётган ҳамда эътибор ва гамхўрлик кўрсатаётган Давлатимиз раҳбарига оиласий миннатдорлигимизни билдираман.

Орамизда шундай инсонлар борки, улар ўз касбнинг моҳир устаси, қолаверса, эзгу фазилатларга бой бўлиб, фақат яхшилик сари интилайдилар. Ана шундай инсонлардан бири болажонларимиз саломатлиги йўлида астойдил хизмат қилиб келаётган Навоийлик болалар шифокори Эркин Рустамовдир. Фарзандимиз Ардамиржон 2021 йилнинг август ойида муддатига етмасдан дунёга келди. Саломатлигим тўғри келмаганини туфайли, фарзандимины сунъий озиқлантиришга тўғри келди. Бу борада онадан ҳам кўра, шифокорларнинг дақиқа сайин кимматли маслаҳатлари керак бўлар экан. Тўғрисини айтганда, Ардамиржонни ўз вазнига етиб олиши учун мураккаб жараёнларни босиб ўтишга тўғри келди. Кичкантойимиз саломатлиги тикланишида болалар шифокори Эркин Рустамовнинг хиссаси ниҳоятда катта бўлди. Тажрибали врачнинг даво муолажалари, кимматли маслаҳат ва тавсиялари сабабли Ардамиржон ўз тенгкурларига тезда етиб олди. Айниқса, малакали шифокор

Эркин Рустамовнинг фарзандимизга исталган вақтда кўрсатган бегараз ёрдамларидан оиласиз-аҳли ниҳоятда миннатдор. Шу ўринда, дилбандимизнинг саломатлиги учун қайгуран, бор билимини аямаган, эзгу-фазилатларга бой ҳамда ўз касбининг фидойиси Эркин Рустамовга яна бир бор мамнунлигимизни “Ўзбекистонда соғлиқни сақлаш – Здравоохранение Узбекистана” газетаси орқали изҳор этамиз.

Фурсатдан фойдаланиб, оиласий шифокоримизга мустаҳкам соғлик ва масъулияли шиларига улкан зафарлар тилаб қоламиз.

Маржона ТОЛИПОВА,
Навоий вилояти,
Кармана тумани.

АМАЛИЁТ, ТАЖРИБА, МАҲОРАТ

УЛЬТРАТОВУШЛИ СКАЛЬПЕЛДАН САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНИЛДИ

Тошкент вилоятида илк бор “Ўнг томонлама лапароскопик нефрэктомия” жарроҳлиги амалиёти муваффақиятли ўтказилди.

Давлатимиз раҳбарининг соғлиқни сақлаш тизимига бўлган эътибори боис, республикамиздаги барча тиббиёт муассасаларининг замонавий технологиялар билан таъминланиши аҳолига сифатли тиббий хизмат кўрсатишида кенг имкониятлар яратмоқда. Хусусан, Тошкент вилоят кўп тармоқли тиббиёт марказига келтирилган энг замонавий ускуналар бу ерга најот истаб келаётган bemorlarning жонига оро кирмоқда.

Пискентлик Мавжуда Курбоновага “Ўнг буйракнинг иккиласми бужмайиши, функцияси йўқ ўнг буйрак” ташхиси қўйилган эди. Вилоятда илк бор видеоартроскоп ва видеолапароскоп ускунаси қўлланилиб, Мавжуда Курбонованинг “Ўнг томонлама лапароскопик нефрэктомия” жарроҳлиги муваффақиятли ўтказилди. Жарроҳлик Республика ихтисослаштирилган урология илмий-амалий тиббиёт маркази мутахассиси Шожасур Имомов

ҳамда тиббиёт маркази уролог шифокори Абдувоҳид Султонов билан бирга амалга оширилди. 90 дақиқа давом этган жарроҳлик амалиёти давомида қон кетиш минимал даражада бўлди. Бундай натижага ультратовуши скальпелдан самарали фойдаланиш эвазига эришилди.

Республика ихтисослаштирилган Травматология-ортопедия илмий амалий тиббиёт маркази мутахассиси Шахзод Хамроев бошчилигида ҳамда Тошкент вилоят кўп тармоқли тиббиёт маркази травматолог-ортопед шифокори Азизжон Мансуров томонидан bemor Тошкент вилояти Охангарон шаҳар Қаландаров яшовчи Мухаббат Якубова “Чап томонлама деформацияловчи остеоартроз, гонартроз III даражаси, медиал мениск менископатияси ва жароҳати, синовити” ташхиси билан “Чап тизза бўғимини диагностик артроскопияси, медиал мениск қисман менискэктомияси” операцияси муваққиятли ўтказилди.

Намозжон ТОЛИПОВ.

27 июнь – Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари куни

МЕХНАТИ ТАҲСИНГА ЛОЙИҚ

Наманганда номдору донгдор журналистлар асли азалдан унча кўп бўлмаган, ҳозир ҳам шундай. Ана ўша саноқни соҳадош сафдошларимиз ичиде Абдулла Фозиевни ёши улуг авлод аввалдан тележурналист сифатида яхши танийди. У муболагасиз ўзгаларга ўхшамаган, ўзига хос инсон. Кийинишидан тортиб, юриши–туриши ўзига ярашиди.

Йиллар, урфлар ўзгарсаям Абдулла Фозиевни ўзгартиромаган. Идеал ички ва ташки киёфага эгалиги бирор расмий, бирор китобий феъль-авторида намоён. Ҳамиша ҳалолу, ҳушёр, адолатсевару адватсиз, ҳар вакт ростгўю лафзига содик. Сўзлари – самимий, сермаъно. Яъни маколалари – мазмундор, талқинлари – таъсирчан. Буларнинг барчачаси 65 баҳорни қаршилаган ижодкорнинг чинакам баркамоллиги шаҳодати эмасми?! Биз Абдуллажон билан икки асрда умргузаронлик қилаётган қасбдошлармиз. Икки тузумни кўриб келяпмиз. Иккисида ҳам оммавий ахборот воситаси ҳамда матбуот жамиятда ҳалқ харакатини жипслаштиришу жадаллаштиришни таъминловчи гоявий тарғиботчилик вазифасини ўтар экан, иккимиз шундай масъулиятни бирин-кетин зиммага олганмиз. Мен 1975 йилдан Тўракўргондаги “Машъал” газетасида, Абдуллажон 1979 йилдан вилоят радиосида мухбирлик фаолиятига киришганимиз. Ёдимда ўтган асрнинг 70 – йиллари охиридан унинг овози Намангандин шаҳару туманларидаги радиокарнайлардан янграй бошлаган.

– Радиокомитет раиси Дилдора Аҳмедова ва бош мұхаррир Носиржон Жўрабоевларнинг топшириги ва ўйлар – ўйриклири асосида ишлаб, жамоада ўз ўрнига эга мухбирлар қаторида қўшилганман, – дея таъкидлайди у зўр мамнуният билан. – Яна бир устозим – иқтидорли ёзувчи Обиджон Жуманазаровнинг кўйидаги уқтиришларини ўқтин-ўқтин эслаб юраман:” Абдулла жон елкага магнитафонни осиб, микрофонни эшишириши қаҳрамонларига тутиб юаверишининг ўзи камлик қиласди. Кўпроқ қалам тебратинг, очерк ва лавҳаларга тайёрланг, овозларини радиога, ёзмасини газетага беринг. Маҳоратингиз ўсиб, иккимонолама мухлислар ортирасиц.” Яхшиям шу устознинг

панду насиҳатларига вактида қулоқ тутганим, эндиликда 16 йилдан бери босма нашрлар мухарририман. Дарвоҷе, Абдулла Убайдуллаевичнинг ижодий фаолияти уч босқичда кечмоқда. Юкорида баён этганимиз илк босқичга тўғри келади. Радиомухбирликка киришиб, радио мұхаррири даражасига эришиди. Мустакиллик билан теппа–тeng унинг ҳаётида иккинчи босқич бошланди. Дастворида Абдулла Фозиев ўзининг учинчи умр босқичи газеталар таҳририятида кечишини ҳатто ҳаёлидан ўтказмаган эди–ю... лекин уни кутилмаганда 2006 йили Тўракўргон ҳокимлигининг “Давр” газетаси мұхарриргига ўтказишиди. Шу ернинг ўзида газета тўқис тайёрланиб, интернет орқали босмахонага узатишни ўйлга қўйиш чорлари кўрилди.

У 2010 йилдан вилоят соглиқини сақлаш бошқармаси мусассилигидаги “Шифокор ва ҳаёт” газетаси мұхаррири. Энг мұхими, унинг раҳбарлиги ноңчор ҳолатдаги таҳририят йилдан–йилга мoddий жиҳатдан мустаҳкамланди. Абдулла Фозиевнинг ўн икки йиллик мұхаррирлик фаолияти ҳам бирор 2020 йилдаги машаккатлари ҳам бир бўлгани каминага ойнадай аён. “COVID –19” пандемияси авжига чикқан таҳликали дамларда у кеча–кундуз оёқда турди. Охир оқибат коронавирус ўзини ҳам палатага ётқизди. Қатъий режимда, сунъий нафасда олдириш аппаратига уланган ҳолда неча кунлаб ўлим билан олишиди... Тузалгач, фаолиятга қайтди. Умрининг учинчи босқичидаги Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг Фармонига кўра “Соғлом турмуш” мемалига муносиб топилди.

Абдулла Фозиевнинг мұхаррирлик, ижодкорлик ва маҳорат мактабидан журналистларнинг нақирил авлоди, албатта, сабоқ олиши керак.

**Содик САЙҲУН,
Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси,
“Шуҳрат” медали соҳиби.**

Газета ўзбек ва рус тилларида чоп этилади. Ҳафтанинг жума кунлари чиқади. Мақолалар кўчириб босилгандо «O'zbekistonda sog'liqni saqlash – Здравоохранение Узбекистана» газетасидан олинди, деб кўрсатилиши шарт. Таҳририятга келган кўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифа қайтарилимайди.

**Бош мұхаррир
Амрилло ИНОЯТОВ
Бош мұхаррир ўринбосари
Ибодат СОАТОВА**

ҲАСАН АБДУҒАНИЗОДА

Соҳадаги фаолиятимни матбуот йўналишида бошлаганим учун босма нашрларга меҳрим ўзгача. Ҳанузгача қўлимга бирор газета тушса, астойдил ҳижескалашга киришман. Мен учун мұхими таҳлил ва мулоҳаза. Байрам арафасида сизларга ижодимдаги туркум шеърларимни ҳавола этмоқчиман.

Яхши одамлар!

Одамлар бор шундай: яхшидан-яхши,
Қылган ҳар амали ҳаётнинг нақши,
Сүхбати ҳокимдир, ўзлари баҳши,
Яшасин! Бор бўлсин, яхши одамлар!
Бахт сизга ёр бўлсин яхши одамлар!

Кўнгли тўқ, хотамтой, бори барака,
Вақти келса дўсттир, ўрнида ака,
Баъзан жигарингдан ортиқроқдака,
Яшасин! Бор бўлсин, яхши одамлар!
Бахт сизга ёр бўлсин яхши одамлар!

Бирорнинг молига тикмайди кўзин,
Изволардан тортиб юради ўзин,
Сўз берса ҳар қачон тутади сўзин,
Яшасин! Бор бўлсин, яхши одамлар!
Бахт сизга ёр бўлсин яхши одамлар!

Яхшига ёрларнинг иши юрибди,
Яхшилар бор учун дунё турибди,
Ёмондан айтинг ким хўзур кўрибди,
Яшасин! Бор бўлсин, яхши одамлар!
Бахт сизга ёр бўлсин яхши одамлар!

Блогер бўлсанмикан?

(Ҳазил)

Муаммолар бироз қалашиб қолди,
Ечимга ўйл излаб бошим ҳам толди,
Ишлари “беш” экан, ақлимни олди,
Блогер бўлсанмикан?

Аввал бир соҳани чама қиласан,
Сўнг бир муаммога шаъма қиласан,
Кейин муддаонгни таъма қиласан,
Блогер бўлсанмикан?

“Журналист ким бўпти, “дипломли маддоҳ!”
Раҳбарлар не деса дарров ҳайриҳоҳ,
Блогерларчи ўз-ўзига подшоҳ...”
Блогер бўлсанмикан?

Тўрт йил бош оғритиб ўқиб юрмайсан,
Истаган нарсангни кўриб, кўрмайсан,
Мұхими, маоши кутиб турмайсан,
Блогер бўлсанмикан?

Бирор бир раҳбарнинг “кўнгли” топасан,
Ва унинг бор айбин “силиқ” ёпасан,
Қарабсанки, Қирим, Дубай чопасан...
Блогер бўлсанмикан?

Мавзуни-мавзуга бандаж* қиласан,
Касбинг, овозни ҳам монтаж қиласан,
Бор, ақлинг етмаса шантаж қиласан,
Блогер бўлсанмикан?

Ёзганларим ҳазил, чин, берсин тузим,
Ўйлаб кўриб дедим, ўзимга ўзим
Шу дўстларга айтиб дилдаги сўзим,
Балогир бўлсанмикан!

**Газета
муассиси:
Ўзбекистон
Республикаси
Соғлиқни
сақлаш
вазирлиги**

ISSN 2010-6149

Газета ўзбек ва рус тилларида чоп этилади. Ҳафтанинг жума кунлари чиқади. Мақолалар кўчириб босилгандо «O'zbekistonda sog'liqni saqlash – Здравоохранение Узбекистана» газетасидан олинди, деб кўрсатилиши шарт. Таҳририятга келган кўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифа қайтарилимайди.

**Бош мұхаррир
Амрилло ИНОЯТОВ
Бош мұхаррир ўринбосари
Ибодат СОАТОВА**

**Манзилимиз: 100060, Тошкент шаҳри, Истиқбол кўчи, 30 уй, 2-кават.
Тел/факс: (71)233-13-22, тел.: (71)233-57-73. Газета 2009 йил 11 марта Узбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигига 0015-рақами билан рўйхатта олинган.**

**Газета материаллари таҳририят
компьютер марказида
терилди ва саҳифаланди.**

**Адади 712 нусха.
Буюртма Г-640**

**Газета «ШАРҚ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида
чоп этилди. Корхона манзили: Буюк Турон кўчи, 41-уй.
Газета ҳажми 2 босма табоқ. Формати А3. Офсет усулида босилган.**

Саҳифалочи: Нарзулда Ҳамрос

Босмахонага топшириш вақти – 20.00.

Топширилди – 18.00 1 2 3 4 5 6